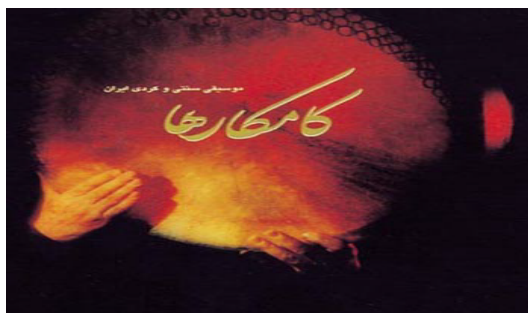

موسیقی ایران کهن شراکت داشت و بدون ذکر نام کورد آن موسیقی (موسیقی فارسی) هم ناقص بود. میرزا عبدا... خود پنج ماه در کردستان ماندگار شد و هر چه گنجینه موسیقی کردی بود جمع آوری کرد و بعد از آن به مناطق دیگر کشور رفت و در اواخر کار نام (دستگاههای موسیقی ایران) را بر آن نهاد. آن هفت دستگاه شامل ماهور، همایون، سگا چهارگا، شور، نوا و راست پنجگاه.

همچنان که در آغاز بحث کردیم فارسها بجز به موسیقی فارسی، موسیقی محلی می گویند. این نام نهادن از لحاظ بین المللی این حق را به آنها می دهد که همانند بخش کوچک و منطقه ای به موسیقی کوردی و اقوام دیگر ایران توجه کنند و آنان را زیرمجموعه خود بدانند. پا به پای سیاستهای موجود، در ترکیه تلاش شده تا معروفترین آوازهای کوردی گردآوری شود و شعر ترکی را جایگزین آن کنند و چون هیچ دلیل ریشه ای و فرهنگی، کورد و ترک را به هم پیوند نمی داد، آنها ابتدا تمام آوازهای موسیقی کوردی را جمع آوری کردند و در پایان به خاطر وجود کوردهایی که آوازهای ترکی می خواندند،

آواها را به زبان ترکی تبدیل کرده و از آن به عنوان موسیقی ترکی یاد میکنند. از این خوانندگان ترک کورد زبان میتوانیم به جلال گوزل سن، عزت آلتمش، ابرهیم تاتلیس، برهان چاچان و... اشاره کنیم. در کردستان عراق و سوریه تلاش شده ملودی و ریتم موسیقی کوردی را از حالت اصلی خود خارج کنند. بعنوان مثال اگر به موسیقی آوازهایی که زنده یاد حسن زیرک در عراق ضبط کرده است گوش دهیم و با کارهای رادیو کرمانشاه مقایسه کنیم، دخل و تصرف موجود در موسیقی کوردی بیشتر برایمان آشکار می گردد؛ موسیقی ساخته شده در بغداد تماماً عربی و موسیقی ساخته شده در کرمانشاه، کوردی ناب است.

*با وجود همه دخل و تصرفات موجود شیوههایی از آواز کوردی که مختص ملت کورد است:

**هوره (هَره): در مناطق ایلام، کرمانشاه و مناطق اطراف سنندج، مرسوم است و به لهجه کلهری سروده میشود. فاقد موسیقی، ریتم و نظم خاص است. هوره از کلمه «هورا» ریشه گرفته و یکی از آوازهای کهن زرتشت است.

**سیاچمانه: در منطقه اورامان و به لهجه اورامی خوانده میشود. بدون موسیقی و بدون ریتم است و به زمان زرتشت برمی گردد. از نظر شعر بیشتر به صورت عاشقانه، ملی و عرفانی خوانده میشود.